Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на образованието и науката	**Нормативен акт: Проект на Постановление на Министерския съвет за откриване на Научноизследователски институт като основно звено в структурата на Медицинския университет - София**
○ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Росица Колева, директор на дирекция „Висше образование“ в Министерството на образованието и науката	**Телефон и ел. поща:** Тел.: 02 9217 616 e-mail: rosi.koleva@mon.bg

1.Проблеми за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Проблем: „В структурата на Медицински университет - София липсва обособено звено, в което да се провеждат фундаментални и приложни научни изследвания“

Понастоящем към Медицински университет – София (МУ-София) липсва регламентирано научно звено, което целево да осъществява дейности свързани с научноизследователска дейност в областта на медико-биологичните, медико-клиничните и медико-социалните науки. По този начин се пропускат възможности за извършването широкообхватен кръг научни изследвания, които биха били от полза както на университета, така и на обществото, което е пряко заинтересовано от наличието на нови методи, открития и резултати в системата на здравеопазването.

В отговор на тази необходимост в Министерството на образованието и науката (МОН) постъпи предложение от Ректора на МУ – София за започване на процедура за разкриване на Научноизследователски институт по „Иновативна медицинска наука – Inno Med Sci” като основно звено в структурата на Медицинския университет – София. В кореспонденцията между МОН и МУ-София са приложени решения на Академичния съвет, който съгласно разпоредбата на чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗВО е компетентния орган на висшето училище, който да предложи създаване на институт по смисъла на чл. 26б, ал. 1 от Закона за висшето образование (ЗВО).

С промените в Закона за висшето образование от 2004 г. институтите са определени като основни звена на висшите училища. Съгласно разпоредбата на чл. 26б от закона институтът обединява академичен състав за извършване на дългосрочна научноизследователска дейност. Структурата му, конституирането и функциите на неговите органи за управление се определят от Академичния съвет на висшето училище.

Откриването на институт като звено в структурата на висше училище става с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на образованието и науката. За това не е необходима положителна оценка на съответния проект от Националната агенция за оценяване и акредитация. Достатъчно е предложение на ректора, подкрепено с решение на академичния съвет, в чиито правомощия е да предлага откриването, преобразуването и закриването на основни звена и филиали в структурата на висшето училище.

Съгласно получената от университета информация става ясно, че институтът ще извършва широкообхватен кръг дейности сред които: фундаментални и приложни научни изследвания; учебен процес със студенти, специализанти и докторанти; разработване на проектни предложения; организиране на научни форуми и др.

МУ-София е автономно държавно висше училище, което осъществява образователна и научна подготовка на висококвалифицирани и конкурентоспособни специалисти с висше образование в областта на медицинските и здравните науки. МУ-София е определен за изследователски университет с решение на Министерския съвет за постигането на високо качество на научните изследвания. Създаването на специализирано звено ще създаде условия за надграждане на научните резултати на университета и ще допринесе за модернизиране и усъвършенстване на образователната среда.

Следва да се отбележи добрия пример на останалите специализирани медицински университети в страната (МУ – Пловдив, МУ- Варна и МУ-Плевен), към които има създадени институти за научноизследователска дейност. Обособяването на такъв и в МУ-София е логична и необходима стъпка с оглед на това, че университетът е един от водещите в страната, а и се ползва с отличен международен авторитет, като много чуждестранни студенти избират именно него за своя академичен път.

С оглед на гореизложеното и предвид решението на университета, който съгласно ЗВО се ползва с академична автономия, е необходимо да се разгледа въпроса за създаването на Научноизследователски институт по „Иновативна медицинска наука – Inno Med Sci" като основано звено в структурата на МУ-София.

Правна рамка по отношение на идентифицирания проблем:

- чл. 25, ал. 1 от Закона за висшето образование (ЗВО) - Висшето училище включва в структурата си основни звена, обслужващи звена и филиали;
- чл. 26б, ал. 1 от ЗВО - Институтът е основно звено на висшето училище, което обединява академичен състав за извършване на дългосрочна научноизследователска дейност;
- чл. 9, ал. 3, т. 3, б. а от ЗВО - Въз основа на искане на съответното висше училище и/или по предложение на министъра на образованието и науката Министерският съвет (МС) открива, преобразува и закрива извън случаите по ал. 2, т. 1 факултети, **институти**, филиали, колежи, както и териториално изнесени звена и поделения в чужбина;
- чл. 10, ал. 1 и ал. 2 от ЗВО - Държавен орган за осъществяване на националната политика във висшето образование е министърът на образованието и науката. Министърът на образованието и науката прави предложение пред МС по чл. 9, ал. 3 т. 1-11 от ЗВО;

- чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗВО - Академичният съвет е орган за ръководство на учебната и научната дейност на висшето училище, който прави предложения в случаите по чл. 9, ал. 3, т. 3 от ЗВО.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Необходимата регулация не може да се осъществи в рамките на съществуващото законодателство, чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите

Съгласно действащата нормативна рамка структурни промени във висшите училища в Република България се извършват с акт на МС или НС. На основание чл. 9, ал. 3, т. 3, б. а от ЗВО за разрешаването на описания проблем следва да се приеме акт от МС.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Неприложимо.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки.

2. Цел:

Целта, която се преследва с приемането на акта на МС е да се създаде Институт към МУ-София, чрез който да се допринесе за устойчивото развитие на научноизследователската дейност във висшето училище.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

Пряко заинтересовани страни:

- Студентите – 5922 *(по данни на Рейтинговата система на висшите училища в България)*, докторантите и специализантите в МУ-София;
- Академичният състав на МУ –София – 860 *(по данни на Рейтинговата система на висшите училища в България);*
- Административният персонал на Университета;
- МУ-София в качеството му на държавно висше училище, към което се създава основното звено;
- Лечебни и здравни заведения, институции и организации, върху които научноизследователските резултати от работата на новосформирания научноизследователски институт ще окажат положителни въздействия.

Косвено заинтересовани страни:

- Кандидат-студентите, бъдещите докторанти и специализанти, част от които ще бъдат бъдещите адресати на образователния процес в МУ-София;

- Последиците от предлаганите промените ще се отнесат и към всички граждани в Република България, които са неизменни потребители на здравни грижи и са заинтересовани от развитието и наличието на научни пробиви и резултати в системата на здравеопазването.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията.

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

При варианта „Без действие“ не се предприемат никакви действия, което означава, че няма да бъде открит Научноизследователски институт по „Иновативна медицинска наука – Inno Med Sci” в структурата на МУ-София. По този начин ще се пропусне възможността за създаване на звено, което целево ще осъществява дейност, свързана с намирането и осигуряването на иновативни решения в отговор на предизвикателствата пред образованието по специалностите от медицинско направление и пред системата на здравеопазването като цяло.

Това от своя страна няма да позволи извършването на теоретични, експериментални и приложни изследвания в областта на медико-биологичните, медико-клиничните и медико-социалните науки, които са от важно значение за развитието на научноизследователските резултати в системата на здравеопазването.

Несъмнено посочените дейности и цялостната работа на научноизследователския институт ще допринесе за по-добри резултати, което води до извода, че непредприемането на действия не би било добро решение. Следва също да се отбележи, че предложението за откриване на основното звено е взето от академичния съвет на университета без гласували „против“, което показва нагласата, решителността и убедеността на висшето училище в ползите от създаването на института.

Следва да се обобщи, че Вариант 1 не отговаря на предизвикателствата и целите пред медицината, научния и здравния сектор и непредприемането на действия, при възможност за такива, не би било целесъобразно решение.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При приложението на този вариант не се идентифицират положителни въздействия върху нито една от заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

В случай на запазване на текущото положение няма да съществува „Научноизследователски институт по „Иновативна медицинска наука – Inno Med Sci” в структурата на МУ – София, с което ще се пропуснат ползи както за университета (в това число за обучаваните и за преподавателите в него), така и за държавата и обществото като цяло.

При прилагането на Вариант 1 ще е налице пропуск за откриването на звено, което със своя капацитет ще изпълнява полезна дейност от гледна точка развитието на съществен за българската държава и всяко общество сектор.

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия: Прилагането на Вариант 1 ще окаже отрицателно въздействие върху малките и средните предприятия (МСП), чиято дейност по някакъв начин е свързана със сектора на здравеопазването, които ще бъдат лишени от иновативни решения, експертни анализи и научно-обосновани политики.

Ще бъдат пропуснати възможности за сътрудничество между новосформирания научноизследователски институт и организациите в секторите.

Наред с горното, е възможно да се окаже негативно въздействие върху МСП в качеството им на потенциални потребители на специалисти. В случай, че бъде избран този вариант на действие, ще се пропусне възможността за привличане на подготвени експерти, които биха могли да постъпят на работа в МСП.

Административна тежест: няма

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Инициатива за регулаторни мерки с приемане на Постановление на Министерския съвет за откриване на Научноизследователски институт по „Иновативна медицинска наука – Inno Med Sci" като основано звено в структурата на Медицински университет – София.

Прилагането на Вариант 2 е свързано с приемането на акт от МС, чрез който ще се открие Научноизследователски институт по „Иновативна медицинска наука – Inno Med Sci" като основано звено в структурата на Медицински университет – София. Дейността на Научноизследователския институт ще е подчинена на националните приоритети в областта на медицината, здравеопазването, образованието и съвременните технологии.

Предвижда се институтът да провежда фундаментални и приложни научни изследвания в областта на медико-биологичните, медико-клиничните и медико-социалните науки. Структурата му ще включва: научен сектор по фундаментални иновативни научни изследвания; научен сектор по приложни иновативни научни изследвания; звено за научно-изследователска политика и административен сектор. Научният сектор по фундаментални, иновативни научни изследвания ще изпълнява проекти в следните научни области: онкогенетика и молекулярна патология, инфекциозни болести, генетика на социално значимите мултифакторни заболявания и редки болести.

Изследователската група „Онкогенетика и молекулярна патология" изучава генетичните основи на злокачествените тумори и търси нови диагностични и прогностични маркери. В състава й се включват специалисти онколози, уролози, патолози, морфолози, хирурзи, гинеколози, химици, биохимици, генетици и молекулярни биолози.

Изследователската група „Инфекциозни болести" изследва специално патогенезата и лечението на усложненията от ковид-19 и други инфекциозни заболявания. Участието на NLRP3 инфламазомата в цитокиновата буря, характерна за критични състояния при редица инфекциозни болести и лечебни методи за нейното инхибиране. В състава й се включват специалисти биохимици, молекулярни генетици, специалисти по инфекциозни и белодробни болести, клиницисти от всички специалности изследващи постковид усложненията, статистици.

Изследователската група „Генетика на социално значимите мултифапорни заболявания и редки болести" провежда молекулярно-генетичен анализ на мутации и полиморфизми, водещи до генетично предразположение към различни социалнозначими патологични състояния. В състава й се включват молекулярни биолози и генетици, имунолози, биохимици, невролози, акушер-гинеколози, дерматолози, педиатри, кардиолози и други клинични специалисти.

Научният сектор по приложни, иновативни научни изследвани ще изпълнява проекти в следните научни области: социално-значими заболявания (онкология, невродегенеративни заболявания, имунология, заболявания на ендокринната система), заболявания на опорнодвигателния апарат, редки заболявания, епидемиология, иновативни лекарствени продукти.

Основният предмет на дейност на Научноизследователския институт ще е организиране, координиране, интегриране и администриране на научноизследователска дейност по приетите приоритетни направления на МУ — София и на института, както и организиране и провеждане на учебен процес със студенти, специализанти и докторанти по профила на института.

Звеното ще се ръководи от директор, който ще бъде хабилитирано лице с изявен изследователски опит и международно признание. В структурата на института ще бъдат включени и заместник-директор, научен съвет, научен сектор, комисия по етика на научноизследователската дейност.

Дейността на института ще се финансира със средства от държавния бюджет за обучение на студенти и специализанти – средства от бюджета на МУ-София по решение на Академичния съвет на МУ-София; средства от докторантски финансови планове при тяхно участие в изследванията, постъпления от национални и международни програми за финансиране на научни проекти; реализация на научноизследователски продукти; целеви дарения и спонсорства и извършени научно изследователски и преподавателски услуги на външни възложители.

С оглед обществената значимост на предложения проект и предвид възможността за създаването на институт, който ще допринася за развитието на висшето училище и здравния сектор в Република България, е целесъобразно и важно по отношение на националните интереси да бъде подкрепено предложението за приемане на постановление от МС.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Прилагането на **Вариант 2** ще окаже положителни въздействия по отношение на всички заинтересовани страни, както следва:

Ще се създаде звено, което ще изпълнява дейности, ще намира и прилага иновативни и ефективни решения за справяне с предизвикателствата пред сектора на здравеопазването.

Ще се създадат условия за обучение, квалификация, преквалификация и специализация на докторанти, специализанти и студенти. По този начин ще се подготвят кадри, които в бъдеще ще задоволят потребностите на пазара на труда.

Ще се даде възможност на академичния състав и експертите в областта да участват в научноизследователска дейност, резултатите от която ще са полезни за държавата и обществото.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

В хода на извършените проучвания не се установяват отрицателни въздействия върху нито една от заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия: Прилагането на разглеждания вариант ще въздейства положително по отношение на МСП. Със създаването на научноизследователския институт се предвижда разработване на иновативни решения, които ще могат да послужат на заинтересованите предприятия. За МСП ще е налице шанс да привлекат подготвени от института специалисти, които да обезпечат по максимален начин секторните потребности на пазара на труда. На следващо място ще се открие възможност за сътрудничество между МСП и създаденото звено.

Административна тежест: Вариант 2 няма да окаже въздействие върху административната тежест.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 3 „Нерегулативна намеса“

В конкретния случай не са налице алтернативни възможности за нерегулаторни мерки. Този вариант е неприложим, тъй като решаването на проблема е възможно единствено чрез приемане на постановление на МС, който е компетентен орган да открива, преобразува и закрива факултети, филиали и колежи, както и териториално изнесени звена и поделения в чужбина.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2**
Ефективност	Цел: *устойчивото развитие на научноизследователската дейност в МУ - София*	3	1
Ефикасност	Цел: *устойчивото развитие на научноизследователската дейност в МУ - София*	3	1

Съгласуван	Цел: *устойчивото развитие на научноизследователската дейност в МУ - София*	3	1

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

Вариант 2 „Инициатива за регулаторни мерки с приемане на Постановление на Министерския съвет за откриване на Научноизследователски институт по „Иновативна медицинска наука – Inno Med Sci" като основано звено в структурата на Медицински университет – София.

Аргументите за това са свързани със следното:

1. Вариант 2 се отличава с най-висока степен на ефективност, във връзка с неговата целесъобразност и с най-висок потенциал за постигане на целите.

2. Вариант 2 се характеризира с най-висока степен на ефикасност сред идентифицираните варианти на действие с оглед на ефекта за заинтересованите страни и за обществото.

3. Вариант 2 съдържа най-голям потенциал за изпълнение на държавните политики, насочени към осигуряване на качествено висше образование и развитие научноизследователска дейност в сектора на здравеопазването.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

Прилагането на Вариант 2 няма да въздейства по отношение на административната тежест.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Прилагането на Вариант 2 няма да засегне съществуващи регулаторни режими и услуги.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Прилагането на Вариант 2 няма да доведе до създаване на нови регистри.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми):

◉ Актът засяга пряко МСП

○ Актът не засяга МСП

Проектът на Постановление засяга МСП по описания в съответните варианти на действие начин.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Не са налице потенциални рискове от прилагането на Вариант 2.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Провеждането на обществени консултации се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

Приемането на нормативния акт не произтича от правото на Европейския съюз.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

Не се изисква извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици.

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. Закон за висшето образование;
2. Правилник за устройство и дейността на МУ- София;
3. Стратегия за развитие на МУ-София за периода 2021-2024 година;
4. Стратегия за развитие на висшето образование в Република България 2021 - 2030 г. ;
5. Рейтингова система на висшите училища в България

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Росица Колева, директор на дирекция „Висше образование“ в Министерството на образованието и науката

Дата: 19.02.2024 г.

Подпис:

19.2.2024 г.

X

Росица Колева
Директор на дирекция ВО
Signed by: Rositsa Hristova Koleva